

تدوین مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی

لغمان کشاورز*^۱

۱. دانشیار گروه مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۵/۲۹

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۲/۱۲

Designing the Model of Factors Affecting the Managers' Behavior to Confront Attacks of Terrorist Groups in Sporting Events

Loghman Keshavarz*¹

1. Associate Professor, Sport Management Department, Payame Noor University

Received: (2018/05/02)

Accepted: (2018/08/20)

Abstract

The purpose of this study was to the effect of The The purpose of this research was to analysis of factor affecting the behavior and readiness of managers to deal with terrorist group attacks in sporting events. Statistical population of this study included all of the faculty members of physical education colleges in sport management field, large, medium and small sports facilities managers, police and security specialists in Iran that their numbers were unclear. On the basis of Cochran formula, 384 persons were randomly selected of research samples. To achieve the research goals, the made researcher questionnaire was used. Validity of questionnaire was confirmed by 20 experts, and its structural validity was confirmed by confirmatory factor analysis. Its reliability was studied in a pilot study with 30 subjects and calculated as 0.79. For data analysis the descriptive statistics and inferential statistics methods, including Kolmogorov- Smirnov, KMO, Bartlet test, exploratory factor analysis with Varimax rotation and confirmed factor analysis by application of AMOS software and SPSS software were used. Research findings showed that there are 8 factors such as information, security, preparation, coordination, technology, management, education and citizenship rights that they affect on the behavior and readiness of managers to deal with terrorist group attacks in sporting events. Also the achievement model is goodness.

Keywords

Sport event, Terrorism, Manager, Sport Facilities.

چکیده

هدف از پژوهش حاضر تدوین مدل عوامل مؤثر بر رفتار و آمادگی مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی بود. جامعه آماری پژوهش اعضای هیات علمی دانشکده‌های تربیت‌بدنی رشته مدیریت ورزشی، مدیران اماکن ورزشی بزرگ، متوسط و کوچک در سطح کشور و متخصصین نیروهای انتظامی و امنیتی کشور به تعداد نامحدود بود که بر مبنای فرمول کوکران ۳۸۴ نفر برای نمونه تحقیق انتخاب شدند. برای دستیابی به اهداف پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد که روایی صوری و محتوایی آن به تأیید ۲۰ تن از متخصصین رسید و روایی سازه آن با تحلیل عاملی تأییدی موردبررسی و تأیید شد. پایایی پرسشنامه نیز در یک مطالعه مقدماتی با ۳۰ آزمودنی و با آلفای کرونباخ ۰/۷۹ محاسبه شد. برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی از جمله کلموگروف اسمیرنوف، بارتلت، KMO، تحلیل عاملی تأییدی و اکتشافی با چرخش واریمکس و با استفاده از دو نرم‌افزار SPSS و AMOS استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد ۸ عامل اطلاعاتی، امنیتی، آمادگی، هماهنگی، فناوری، مدیریتی، آموزشی و حقوق شهروندی در مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی ایران تأثیرگذار هستند. همچنین مدل به‌دست‌آمده از برازش مطلوب برخوردار است.

واژه‌های کلیدی

رویداد ورزشی، تروریسم، مدیر، اماکن ورزشی.

مقدمه

ترور و تروریسم یک پدیده تاریخی است که ورزش و رویدادهای ورزشی نیز از حملات آن در امان نبوده است. به طوری که در این رابطه می‌توان به حملات تروریستی المپیک ۱۹۷۲ و المپیک ۱۹۹۶، حملات تروریستی به بازیکنان تیم کریکت سریلانکا در سال ۲۰۰۹ در لاهور پاکستان، حمله به تماشاگران مسابقه والیبال در شمال غربی پاکستان در سال ۲۰۱۰، حمله به تیم بدمیتون انگلیس در سال ۲۰۰۹ در پاکستان اشاره کرد (۱۰ و ۱۴). گروه‌های تروریستی و افراطی، حملات تروریستی و خرابکارانه خود را به رویدادهای ورزشی از جمله رویدادهای مهم و بزرگ معطوف می‌دارند. البته هدف اصلی آن‌ها شاید خود رویداد ورزشی نباشد، بلکه علت اصلی آن نشان دادن قدرت خود به جهانیان از طریق ورزش است. چراکه در رویدادهای ورزشی تماشاگران زیاد و افراد ستاره و مشهور زیادی حضور دارند و پخش رسانه‌ای در هنگام برگزاری رویدادهای ورزشی وجود دارد که این عوامل موجب می‌شود، نام گروه‌های تروریستی و افراطی در صورت ایجاد حملات تروریستی و خرابکارانه به سراسر جهان مخابره شود و بیشتر در جهان دیده شده و معرفی شوند (۴). از این رو یکی از وظایف مدیران اماکن ورزشی علاوه بر وظایف عمومی مدیریت مانند برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، هدایت و رهبری، هماهنگی، استخدام و کنترل (۷) ایجاد امنیت در اماکن ورزشی به ویژه آمادگی و پیشگیری از حملات تروریستی در زمان برگزاری رویدادهای ورزشی کوچک و بزرگ است. در این رابطه پس از حملات گروه تروریستی داعش به مجلس شورای اسلامی و مرقد مطهر امام (ره) در سال ۱۳۹۶، حملات تروریستی در هفته دفاع مقدس در سال ۱۳۹۷ در اهواز و شهید شدن تعدادی از هموطنان عزیز و حملات متعدد گروه‌هایی تروریستی در بسیاری از کشورها که با انگیزه ایجاد رعب، وحشت و خودنمایی در اماکن عمومی، به نظر می‌رسد به دلیل جذابیت ورزش و رویدادهای ورزشی که در آن انبوه‌ای از تماشاگران و افراد مشهور حضور داشته و پوشش رسانه‌ای گسترده در این گونه رویدادها وجود دارد، چنین گروه‌هایی درصد ایجاد خرابکاری و حملات تروریستی در اماکن ورزشی به ویژه در هنگام برگزاری رویدادهای ورزشی باشند. هر چند موضوع ورزش و حملات تروریستی موضوعی نو نبوده و در این رابطه می‌توان به افکار خرابکارانه در حوزه ورزش و سایر حوزه‌ها اشاره کرد، اما در هزاره سوم رویکرد گروه‌های تروریستی محدود به یک مکان خاص و یا یک کشور خاص نیست. بلکه احتمال حملات تروریستی توسط گروه‌های تروریستی و افراطی در همه کشورها و همه رویدادها و حتی رویدادهای ورزشی

کوچک و بزرگ را وجود دارد. لذا هوشیار بودن و آمادگی مدیران و مسئولین ذی‌ربط برای پیشگیری از حملات تروریستی در اماکن ورزشی و رویدادهای ورزشی امری ضروری است. در این راستا در رابطه با مقابله و ایجاد امنیت در اماکن ورزشی و رویدادهای ورزشی تحقیقات متعددی در داخل و خارج از کشور انجام شده است که هر کدام از زوایای مختلفی به ایجاد امنیت در حوزه ورزش پرداخته‌اند که در ادامه به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود. سادات الحسینی (۱۳۸۹) در پژوهشی که پیرامون درک تماشاچیان از مدیریت امنیت در ورزشگاه آزادی انجام داد، دریافت که مسیر مراجعه تماشاچیان به ورزشگاه، کنترل موجود در پارکینگ و اطراف ورزشگاه و کنترل و بازرسی‌های موجود در ورودی ورزشگاه در سطح مطلوبی قرار دارد. اطلاع‌رسانی و آگاهی از اشیاء ممنوعه و کات ایمنی و همچنین میزان مراقبت‌ها و تجهیزات اورژانس موجود در ورزشگاه در سطح کم یا نامطلوب قرار داشت. کنترل جمعیت در رویداد نیز در سطح خیلی خوب قرار داشت. افزون بر این مشخص شد که تماشاچیان معتقدند اطلاع‌رسانی و آگاهی از اشیاء ممنوعه و نکات ایمنی برای حضور در ورزشگاه نامطلوب بوده است؛ در حالی که مدیران و مسئولین برگزاری معتقدند که اطلاع‌رسانی و آگاهی از اشیاء ممنوعه و نکات ایمنی در سطح مطلوبی قرار دارد (۱۲). یافته‌های پژوهش رضائی و نظریان مادوانی (۱۳۹۲) مؤید این است که به طور میانگین ۶۵ درصد از دانشجویان دانشگاه وضعیت ایمنی اماکن، تجهیزات و فضاهای ورزشی و همچنین کارایی متناسب با مکانی آموزشی - مسابقاتی را قابل قبول ارزیابی می‌کنند (۹). رضایی (۱۳۹۶) در مطالعه‌ای دریافت، در تأمین امنیت مسابقات لیگ برتر فوتبال ایران عوامل صلاحیت فنی پرسنل، بازدید بدنی، ایمنی، نظارت، برنامه‌ریزی، ارزیابی، استفاده از ابزارهای نوین نظارتی، کنکاش محیط و حفاظت از مواد خطرناک به همکاری رسانه‌های گروهی، تعاملات اجتماعی، هماهنگی مجریان، مدیریت بحران، آموزش، فرهنگ‌سازی، شناخت پیچیدگی مسائل امنیتی و وضع قانون و مقررات تأثیرگذار هستند (۱۱). میلر و همکاران (۲۰۰۸) در پژوهشی دریافتند که بیشتر ورزشگاه‌ها، امور امنیتی را به خصوص در ورودی‌ها رعایت نمی‌کنند. در نتیجه یکی از راه‌های افزایش امنیت را استفاده از دوربین‌های مداربسته در داخل و اطراف ورزشگاه برای کنترل جمعیت می‌دانند. همچنین نتایج بیانگر این بود که حریم خصوصی آن‌ها نه با جستجوی بدنی و نه با استفاده از دوربین‌های مداربسته به خطر نخواهد افتاد. نتایج پژوهش سایرل راویندران (۲۰۱۱) نشان داد برای ایجاد امنیت در محل اسکان ورزشکاران در رویدادهای ورزشی ضروری است با توجه به ابعاد فرهنگی و میزان خطرپذیری و آمادگی کارکنان سبک مدیریتی

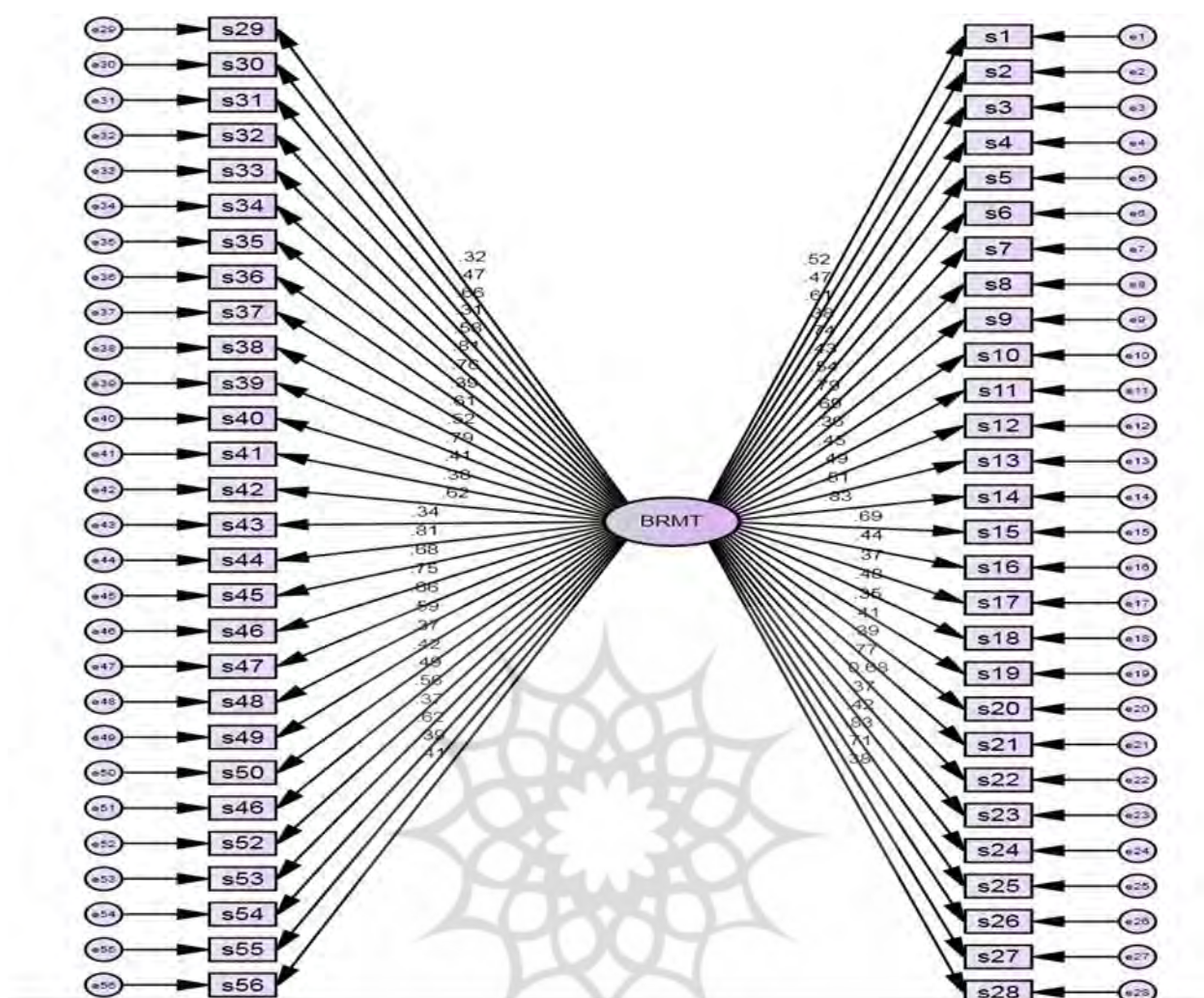
اماکن ورزش و رویدادهای ورزشی در کشورهای مختلف عوامل متفاوتی مدنظر قرار گرفته است. همچنین موضوع توجه حملات تروریستی توسط گروه‌های تروریستی به ویژه گروه‌های تروریستی نوظهور در رویدادهای ورزشی کشور کمتر مورد قرار گرفته است. از این رو پژوهش حاضر درصدد است به این سؤال پاسخ دهد مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی چگونه است؟

روش‌شناسی

پژوهش حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی است که به صورت میدانی انجام شده است. جامعه آماری پژوهش اعضای هیات علمی دانشکده‌های تربیت بدنی رشته مدیریت ورزشی، مدیران اماکن ورزشی بزرگ، متوسط و کوچک در سطح کشور و متخصصین نیروهای انتظامی و امنیتی کشور به تعداد نامحدود بود که بر مبنای فرمول کوکران ۳۸۴ نفر برای نمونه تحقیق انتخاب شدند. برای دستیابی به اهداف پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته ۵۶ استفاده شد که روایی صوری و محتوایی آن به تأیید ۲۰ تن از متخصصین رسید و روایی سازه آن با تحلیل عاملی تأییدی موردبررسی و تأیید شد (شایان‌ذکر است، نتایج تحلیل عاملی مؤید این بود که بار عاملی همه گویه‌ها بیش از ۰/۳ و برازش هر سه شاخص مطلق، تطبیقی و مقتصد معنادار بودند که جزئیات آن در جدول و شکل ۱ گزارش شده است). پایایی پرسشنامه نیز در یک مطالعه مقدماتی با ۳۰ آزمودنی و با آلفای کرونباخ ۰/۷۹ محاسبه شد. برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی از جمله کلموگروف اسمیرنف، بارتلت، KMO، تحلیل عاملی تأییدی و اکتشافی با چرخش واریمکس و با استفاده از دو نرم افزار SPSS و AMOS استفاده شد. شایان ذکر است نتایج آزمون کلموگروف - اسمیرنف نشان داد $p\text{-value} = ۰/۱۳۹$ و $Z = ۲/۲۱۶$ است که با توجه به این که سطح معناداری بیشتر از ۰/۰۵ است، می‌توان نتیجه گرفت که داده‌ها دارای توزیع طبیعی هستند.

مناسب انتخاب شود (۳). کافی و فوزی (۲۰۱۱) در مطالعه‌ای دریافتند برای ایجاد امنیت و ایمنی در مسابقات بزرگ مانند المپیک لندن ضروری است به شناسایی تهدیدهای ایمنی و امنیت مسابقات، داشتن برنامه، کنترل و وحدت فرماندهی منابع ایمنی و امنیت، ارتباط مؤثر با دستگاه‌های امنیتی بین‌المللی و کسب تجربه از کشورهای صاحب تجربه برای ایجاد امنیت مسابقات در هنگام رویدادهای بزرگ توجه شود (۴). یافته‌های جیلیانوتی و کلاسر (۲۰۱۲) در پژوهشی مؤید این است که برای مقابله با حملات تروریستی در رویدادهای ورزشی ضروری است به عوامل مرتبط با این حملات از جمله پیرامون حوادث تروریستی، نقش دولت‌ها در تحریک و شروع حملات تروریستی، ابزارهای سروکوپرانه مرتبط با قوانین، نظارت و سیاست‌های اجتماعی، گزارش‌های رسانه‌ای، فناوری‌های پیشرفته امنیتی و برنامه‌ریزی‌های نظامی و امنیتی توجه شود (۵). نتایج پژوهش بکلوتی و نامسی (۲۰۱۳) در پژوهشی نشان داد که در مدل تأمین امنیت مسابقات المپیک زمستانی ونکوور کانادا عوامل فناوری و هماهنگی، ایمنی کامل، امنیت، خدمات عالی، حفظ حقوق شهروندی، آسایش و راحتی تماشاگران، اطلاعات و برخورد مناسب با تماشاگران وجود دارد. همچنین برای توفیق مدل مزبور ضروری است به نحوه ارتباط با تماشاگران، استفاده از کارکنان شایسته در محل برگزاری، همکاری همه دستگاه‌های امنیتی و مدت زمان مناسب صرف شده برای موضوع امنیت مسابقات توجه شود (۱). یافته‌های ابراهیم و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهشی مؤید این است که عوامل تعیین‌کننده امنیت در محل برگزاری مسابقات ورزشی در ایالات کاورا در دسترس بودن ابزارهای امنیتی نقش زیادی دارد. همچنین در دسترس بودن پرسنل امنیتی و رفتار تماشاگران تأثیر منفی بر امنیت ندارد. از سویی دیگر در دسترس بودن و نصب ابزارهای امنیتی کاربردی و استراتژیک اطراف ورزشگاه و وجود پرسنل امنیتی در نزدیکی محل‌های مذکور میزان امنیت مسابقات ورزشی را افزایش می‌دهد (۶). یافته‌های اسپایج (۲۰۱۶) در پژوهشی مؤید این است که تغییر شهرهای میزبان بازی‌های المپیک، شرایط ایدئولوژیکی و فرهنگی شهرهای میزبان عامل اصلی انگیزه برای حملات تروریستی در رویدادهای بزرگ ورزشی از جمله بازی‌های المپیک است (۱۳).

همان‌طوری که بررسی مبانی نظری و ادبیات پیشینه نشان می‌دهد به منظور حفظ امنیت و سلامت افراد شرکت‌کننده در

شکل ۱. تحلیل عاملی مرتبه اول برای بررسی روایی سازه پرسشنامه

جدول ۱. شاخص های برازش برای بررسی روایی سازه پرسشنامه

مطلق	شاخص برازش	میزان	ملاک	تفسیر
	χ^2	۱۴۵/۳۲۸ با درجه آزادی ۹۵	$\chi^2/df=۱/۵۲$	برازش مطلوب
		۰/۹۱	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
تطبیقی	شاخص نیکویی برازش	۰/۹۳	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
	شاخص توکر- لویس (TLI)	۰/۹۲	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
	شاخص برازش بنتلر- بونت (BBI)	۰/۹۲	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
	شاخص برازش تطبیقی (CFI)	۰/۳۱	کمتر از ۰/۰۸	برازش مطلوب
مقتصد	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA)	۰/۶۱	بیشتر از ۰/۰۵	برازش مطلوب
	شاخص برازش مقتصد هنجار شده (PNFI)			

رفتار و آمادگی مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی تایید شده و همه سؤالات پرسشنامه برای تحلیل های بعدی مورد استفاده قرار می گیرد.

با توجه به نتایج مندرج در شکل و جدول یک که نشان دهنده بارعاملی بیش از ۰/۳ برای همه گویه‌ها است و معنادار بودن هر سه شاخص برازش مطلق، تطبیقی و مقتصد، لذا می‌توان نتیجه گرفت که روایی سازه پرسشنامه تحلیل عوامل مؤثر بر

یافته‌های تحقیق

جدول ۲. اطلاعات جمعیت‌شناسی نمونه‌ها

جنسیت (نفر)		سطح تحصیلات (تعداد نفرات)							وضعیت استخدام		رتبه علمی (تعداد نفرات)	
مرد	زن	لیسانس و پایینتر	فوق لیسانس	دکتری	رسمی	پیمانی	قراردادی و سایر	استادیار	دانشیار و بالاتر	مربی و سایر		
۳۱۲	۷۲	۱۷۴	۱۲۹	۸۱	۶۵	۱۳۷	۱۸۲	۷۰	۱۱	۳۰۳		
محل تدریس یا خدمت						سابقه خدمت						
دانشگاه و دولتی						غیردولتی						
۲۰۲ نفر						۱۸۲ نفر						
تا ۵ سال						۱۰-۶ سال						
بیشتر از ۱۰ سال						بیشتر از ۱۰ سال						
۱۲۶ نفر						۱۱۹ نفر						

نتایج مندرج در جدول ۲ در خصوص اطلاعات جمعیت‌شناختی نمونه‌ها مبین این است که ۳۱۲ نفر از نمونه‌ها مرد و ۷۲ نفر از آن‌ها بانوان بودند. ۱۷۴ نفر از نمونه‌ها دارای تحصیلات لیسانس و پایین‌تر، ۱۲۹ نفر فوق لیسانس و ۸۱ نفر دکتری بودند. ۶۵ نفر از نمونه‌ها دارای وضعیت استخدامی رسمی، ۱۳۷ نفر پیمانی و ۱۸۲ نفر قراردادی و سایر موارد بودند. ۷۰ نفر از نمونه‌ها دارای مرتبه علمی استادیار، ۱۱ نفر دانشیار یا بالاتر و ۳۰۳ نفر مربی یا غیره بودند. ۲۰۲ نفر از نمونه‌ها در دانشگاه و بخش دولتی و ۱۸۲ نفر در بخش غیردولتی فعالیت داشتند. ۱۳۹ نفر از نمونه‌ها سابقه خدمت تا ۵ سال، ۱۲۶ نفر ۶-۱۰ سال و ۱۱۹ نفر بیشتر از ۱۰ سال سابقه خدمت داشتند.

جدول ۳. نتایج آزمون بارتلت و کیسر - می‌یر و اوکلین

پیش فرض		مقدار	
مقدار کیسر - می‌یر و اوکلین (کفایت حجم نمونه)		۰/۵۲	
آزمون کرویت بارتلت	مقدار مجذور کای	۱۱۷/۴۶	
	درجه آزادی	۸۵	
	سطح معناداری	۰/۰۰۱	

همان‌طوری که نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد، با توجه به این‌که ضریب KMO بیشتر از ۰/۷ است، لذا اندازه نمونه‌ها و داده‌های مورد نظر برای تحلیل عاملی مناسب هستند. همچنین با توجه به این‌که، میزان آزمون بارتلت از ۰/۰۵ کوچکتر است، بنابراین گویه‌ها ارتباط معنی‌داری برای فراهم کردن یک مبنای معقول برای تحلیل عوامل مؤثر بر رفتار و آمادگی مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی دارا هستند.

جدول ۴. نتایج بررسی سهم واریانس هر یک از مولفه‌ها در تحلیل عوامل مؤثر بر رفتار و آمادگی مدیران برای مقابله با حملات

عامل	گویه	بارعاملی	درصد واریانس هر عامل	آلفای کرونباخ
S1	رصد اطلاعاتی از فعالیت‌های گروه‌های تروریستی مخالف کشور	۰/۸۶۱	۱۲/۵۷	۰/۸۴
S2	رصد اطلاعاتی از فعالیت‌های گروه‌های تروریستی در داخل کشور	۰/۸۲۷		
S3	مطالعه فرایند حملات تروریستی در رویدادهای ورزشی سایر کشورها	۰/۷۸۴		
S4	مطالعه فرایند حملات تروریستی در اماکن عمومی سایر کشورها	۰/۷۶۱		

			S5	مطالعه و تحلیل فرایند عملیات تروریستی داخل کشور از جمله حملات تروریستی به مجلس شورای اسلامی و مراسم هفته دفاع مقدس اهواز	۰/۷۴۲
			S6	ایجاد ارتباط مستمر و همکاری با دستگاه‌های اطلاعاتی سایر کشورها	۰/۶۷۹
			S7	تأمین دستگاه‌های الکترونیکی مورد نیاز	۰/۶۳۲
			S8	رصد اطلاعاتی گروه‌های تروریستی در شبکه‌های مجازی به‌طور مستمر	۰/۶۱۱
			S9	شناسایی گروه‌های تروریستی مخالف با کشور	۰/۵۹۲
			S10	تسلط اطلاعاتی بر شهرهای مرزی کشور	۰/۵۷۶
			S11	تسلط اطلاعاتی بر مرزهای هوایی، دریایی و زمینی کشور	۰/۵۱۳
			S12	تشکیل کارگروه اطلاعاتی برای تمرکز بر رویدادها و امکان ورزشی در مراجع ذیصلاح	۰/۴۶۱
			S13	تهیه بانک اطلاعاتی از گروه‌های تروریستی مخالف با کشور	۰/۴۴۲
			S14	تأمین نیروهای امنیتی مرکب از نیروی انتظامی، حراست وزارت ورزش و جوانان و ... برای حضور در همه رویدادهای ورزشی	۰/۸۲۱
		۱۰/۲۸	S15	بازدید بدنی تماشاگران قبل از ورود به ورزشگاهها به‌طور فیزیکی	۰/۸۰۲
		۰/۸۱	S16	ممنوعیت ورود ساک و بسته‌های مختلف با حجم مشخص و مطابق با استانداردهای بین‌المللی به ورزشگاهها	۰/۸۳۷
			S17	تشکیل کمربند امنیتی با شعاع مشخص در اطراف اماکن ورزشی به ویژه در زمان برگزاری رویدادهای ورزشی	۰/۷۶۱
			S18	الزام به حضور نیروهای امنیتی در هنگام برگزاری همه رویدادهای ورزشی بزرگ و کوچک در کشور	۰/۷۲۷
			S19	اخذ مجوز از مراکز امنیتی برای برگزاری رویدادهای ورزشی با هدف اطلاع‌رسانی	۰/۶۸۱
			S20	پیش‌بینی ایجاد امنیت در اماکن ورزشی و رویدادهای ورزشی در دستگاه‌های امنیتی کشور با رویکرد توجه به رویدادهای کوچک، متوسط و بزرگ	۰/۶۷۲
			S21	پیش‌بینی بودجه مستقل برای تأمین امنیت اماکن ورزشی و رویدادهای ورزشی	۰/۶۵۵
			S22	تهیه و نصب شماره‌های تلفن مراکز امنیتی و اطلاعاتی در محل مشخص و قابل رویت در ورزشگاهها	۰/۸۶۵
		۸/۷۱	S23	تهیه و نصب شماره‌های تلفن مراکز پزشکی، درمانی، هلال احمر و اورژانس در محل مشخص و قابل رویت در ورزشگاهها	۰/۷۴۱
		۰/۸۳	S24	تهیه و نصب شماره‌های تلفن اورژانس در محل مشخص و قابل رویت در ورزشگاهها	۰/۶۱۵
			S25	پیش‌بینی نفرات معین و مشخص برای ایجاد ارتباط با نهادهای مختلف با رویکرد پیشگیری از حملات تروریستی	۰/۵۱۹
			S26	برگزاری مانورهای آمادگی مقابله با حملات تروریستی در مسابقات ورزشی	۰/۴۷۲
			S27	ایجاد لایه‌های امنیتی با شعاع‌های مشخص در اطراف ورزشگاهها به ویژه قبل از برگزاری رویدادهای بزرگ و مهم	۰/۴۵۱
			S28	حساس بودن مدیران همه اماکن ورزشی و مسئولین رویدادهای ورزشی به حملات تروریستی	۰/۴۳۹

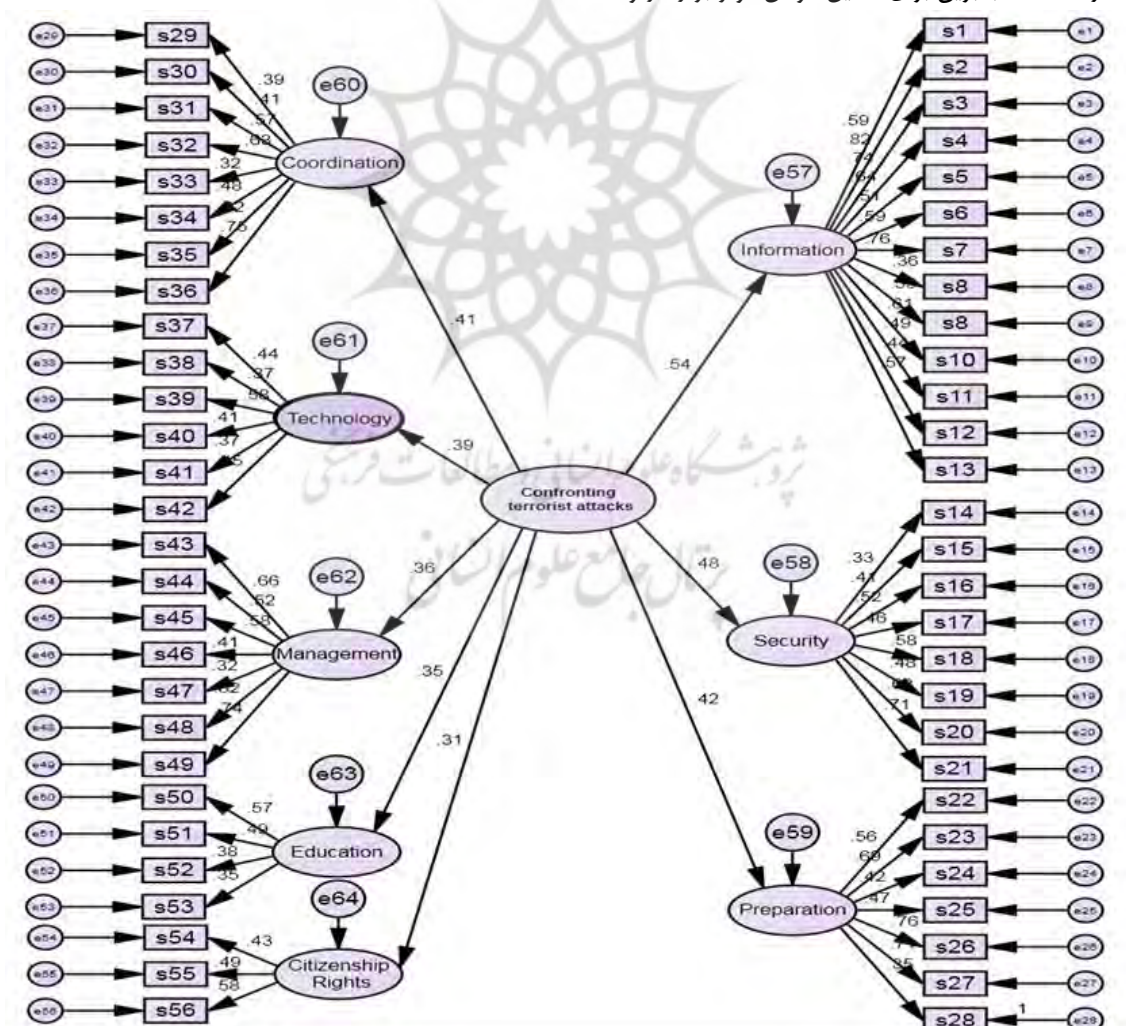
مدیریتی	S29	داشتن علم مواجه شدن با حملات تروریستی	۰/۸۷۲	۶/۹۳	۰/۸۲
	S30	داشتن برنامه‌های بلند مدت، میان مدت و کوتاه مدت مقابله با حملات تروریستی در اماکن ورزشی	۰/۸۵۱		
	S31	پیش بینی بودجه لازم برای آمادگی منابع انسانی مکان ورزشی برای رویارویی با حملات تروریستی	۰/۸۰۳		
	S32	اعزام منابع انسانی اماکن ورزشی برای دوره‌های آشنایی با حملات تروریستی	۰/۷۱۲		
	S33	اطلاع‌رسانی به هنگام زمان برگزاری رویدادهای ورزشی به دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی	۰/۶۲۹		
	S34	هماهنگی به هنگام با دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی برای یش بینی نیروهای مورد نیاز در هنگام برگزاری مسابقات ورزشی	۰/۴۷۱		
	S35	تهیه شرح شغل منابع انسانی برای رویارویی با حملات تروریستی	۰/۴۲۹		
	S36	آشنایی مدیران اماکن ورزشی با علم مدیریت بحران	۰/۴۱۶		
هماهنگی	S37	تشکیل جلسه شورای تأمین قبل از برگزاری رویدادهای مهم ورزشی به منظور هماهنگی بین نهادهای مسئول برگزاری رویدادها و نیروهای امنیتی، انتظامی و اطلاعاتی	۰/۷۹۱	۶/۴۲	۰/۷۹
	S38	تشکیل جلسات هماهنگی بین نیروهای امنیتی و مدیران اماکن ورزشی به‌طور مستمر برای آمادگی هر چه بیشتر برای پیشگیری از حملات تروریستی	۰/۷۷۳		
	S39	تشکیل اتاق فکر امنیتی و اطلاعاتی برای برگزاری همه مسابقات ورزشی	۰/۷۲۴		
	S40	تشکیل شورای تأمین امنیت مسابقات در محل برگزاری مسابقات با حضور نمایندگان همه دستگاه‌های مسئول	۰/۷۱۶		
	S41	تشکیل جلسات هماهنگی بین مدیران و کارکنان ورزشگاهها در رابطه پیشگیر از حملات تروریستی	۰/۵۴۱		
	S42	تعیین و تقسیم وظایف بین نهادهای مسئول برای پیشگیری از حملات تروریستی	۰/۵۰۸		
فناوری	S43	بهره مندی از فناوری نوین در فروش الکترونیکی بلیط رویدادهای ورزشی	۰/۸۷۹	۵/۳۹	۰/۷۴
	S44	استقرار دوربین‌های مدار بسته در همه نقاط محل برگزاری رویدادهای ورزشی	۰/۷۶۴		
	S45	بهره مندی از فناوریهای نوین در شناسایی افراد از طریق شبکه چشم و سایر علائم ظاهری افراد	۰/۷۵۱		
	S46	قرار دادن دستگاه‌های الکترونیکی بازدید بدنی در محل ورود محل مسابقات	۰/۶۷۹		
	S47	فروش بلیط الکترونیکی با شناسایی هویت تماشاگران	۰/۶۶۱		
	S48	استقرار دستگاه‌های شنود در نقاط مختلف محل برگزاری مسابقات ورزشی	۰/۵۷۸		
	S49	نصب دستگاه‌های الکترونیکی هشدار دهنده برای آگاه سازی مواد منفجره در درون و بیرون اماکن ورزشی به ویژه در هنگام برگزاری رویدادهای ورزشی	۰/۴۳۹		
آموزشی	S50	برگزاری دوره‌های آموزشی برای شناساندن گروه‌های تروریستی، اهداف و انگیزه‌های تروریستها در رویدادهای مختلف	۰/۷۹۳	۵/۶۱	۰/۷۲

S51	آموزش نحوه مقابله با حملات تروریستی در رویدادهای کوچک و بزرگ برای نیروهای امنیتی	۰/۷۵۵
S52	برگزاری دوره‌ها و کلاس‌های آموزشی ویژه مدیران و کارکنان اماکن ورزشی با رویکر آشنایی با حملات تروریستی در اماکن ورزشی	۰/۷۴۱
S53	ارائه بروشورها و کاتالوگ‌های مختلف به تماشاگران و افراد مرتبط با رویدادهای ورزشی در خصوص شناسایی اهداف و انگیزه‌های گروه‌های تروریستی	۰/۷۳۲
S54	حفظ حقوق شهروندی تماشاگران مسابقات ورزشی و ورزشکاران	۰/۶۸۱
S55	تدوین آیین نامه‌های مرتبط با حقوق شهروندان در اماکن ورزشی	۰/۵۲۸
S56	احترام به تماشاگران و سایر افراد حاضر در رویدادهای ورزشی	۰/۴۸۷

آمادگی مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی ۸ عامل اطلاعاتی، امنیتی، آمادگی، مدیریتی، هماهنگی، فناوری، آموزشی و حقوق شهروندی شناسایی شدند.

نتایج جدول ۴ در خصوص تحلیل عاملی اکتشافی مقادیر ویژه، واریانس عامل‌ها را نشان می‌دهند. توان پیشگویی این عوامل بر اساس مجموع درصد واریانس جمعی عامل‌ها برابر با ۶۰/۲۵ درصد است. بنابراین برای تحلیل عوامل مؤثر بر رفتار و

شکل ۲. مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی

جدل ۵. شاخص‌های برازش مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی

مطلق	شاخص برازش	میزان	ملاک	تفسیر
	x^2	۱۴۲/۲۶ با درجه آزادی ۶۵	$x^2/df=۲/۱۸$	برازش مطلوب بین ۱ تا ۳
	p value	۰/۴۳	بیشتر از ۰/۰۵	برازش مطلوب
	شاخص نیکویی برازش	۰/۹۲	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
تطبیقی	شاخص توکر- لویس (TLI)	۰/۹۱	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
	شاخص برازش بنتلر- بونت (BBI)	۰/۹۱	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
	شاخص برازش تطبیقی (CFI)	۰/۹۳	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
مقتصد	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA)	۰/۰۰۱	کمتر از ۰/۰۵	برازش مطلوب
	شاخص برازش مقتصد هنجار شده (PNFI)	۰/۷۴	بیشتر از ۰/۰۵	برازش مطلوب

برگزاری رویدادهای ورزشی ایران برای مقابله با حملات تروریستی تأیید شده و مدل مزبور از برازش مطلوب برخوردار است.

با توجه به نتایج مندرج در شکل ۲ و جدول ۵ که نشان دهنده معنادار بودن هر سه شاخص برازش مطلق، تطبیقی و مقتصد است، می‌توان نتیجه گرفت که مدل ایجاد امنیت در زمان

بحث و نتیجه گیری

زمان برگزاری رویدادهای ورزشی، اقدامات پیشگیرانه انجام شود. از سویی دیگر به نظر می‌رسد رصد اطلاعاتی بیشتر در تمام مرزهای هوایی، دریایی و زمینی باید افزایش پیدا کند. در این راستا تهیه بانک اطلاعاتی جامع از گروه‌های تروریستی و همچنین ارتباط و همکاری مستمر با دستگاه‌های اطلاعاتی سایر کشورها از جمله کشورهای همسایه راهکارهای دیگری برای آمادگی نیروهای اطلاعاتی کشور برای جلوگیری از حملات تروریستی در رویدادها و اماکن ورزشی است.

هدف از پژوهش حاضر تدوین مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی بود. در این راستا یافته‌های پژوهش نشان داد اولین عامل موجود در مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی عامل اطلاعاتی بود که نتایج با یافته‌های جیلیانوتی و همکاران (۲۰۱۲) و بکلونی و همکاران (۲۰۱۳) همسو بود (۵ و ۱). نقشه‌های شوم حملات تروریستی بدون تردید با طرح و برنامه قبلی و با شناسایی جذابیت رویداد و انعکاس آن در سطح بین‌المللی انجام می‌شود. از سویی دیگر هر کدام از گروه‌های تروریستی فعال در سطح منطقه و جهانی، دارای اهداف مشخص برای خود هستند. همچنین به نظر می‌رسد همه گروه‌های تروریستی فعال در سطح منطقه، قصد خرابکارانه در کشور را ندارند و برخی از آن‌ها ایران را برای اجرای افکار شوم خود بر می‌گزینند. از این‌رو برای آمادگی و مقابله با آن‌ها ضروری است در مرحله اول دستگاه‌های مسئول و نیروهای اطلاعاتی با رصد اطلاعاتی تمام گروه‌های تروریستی فعال در منطقه به ویژه گروه‌هایی که با نظام در تضاد هستند را شناسایی و به‌طور کامل از اهداف آن‌ها مطلع و تمام فعالیت‌های آن‌ها را تحت نظر داشته باشند. در این راستا سه حمله تروریستی که در یک سال گذشته در کشور توسط گروه تروریستی داعش انجام شده است ضروری است ضروری است به‌طور کامل مورد واکاوی قرار گرفته و نحوه ورود آن‌ها به کشور و یا افرادی که داخل کشور جذب این گروه خرابکاری شده اند مورد بررسی دقیق قرار گیرد تا قبل از هر گونه اقدام تروریستی دیگر به ویژه در

یافته‌های پژوهش مبین این است که دومین عامل موجود در مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی عامل امنیتی است که یافته‌های تحقیق با نتایج پژوهش سایرل راویندن (۲۰۱۱)، کافی و همکاران (۲۰۱۱) و بکلونی و همکاران (۲۰۱۳) همخوانی دارد (۱، ۳ و ۴). در برگزاری رویدادهای ورزشی برای تأمین امنیت رویداد و مکان ورزشی نیروهایی مرکب از نیروی انتظامی و حراست وزارت ورزش و جوانان همکاری می‌کنند. آنچه برای جلوگیری از حملات تروریستی در رویدادهای ورزشی می‌تواند کار ساز باشد، هماهنگی بین نیروهای امنیتی مختلف است. در این راستا به منظور آمادگی هر چه بیشتر نیروهای امنیتی ضروری است، هماهنگی کامل بین نیروهای امنیتی به وجود آمده و به‌طور کامل و شفاف تقسیم کار بین آن‌ها انجام شود. از سویی دیگر خلا قابل توجه در برگزاری رویدادهای ورزشی عدم حساسیت مدیران و نیروهای امنیتی به رویدادها و مسابقات کوچک و متوسط است. لذا ضروری است دستگاه‌های امنیتی کشور نسبت به تأمین امنیت مسابقات متوسط و کوچک کشور دقت و توجه لذا را اتخاذ

مهمی در توفیق یا عدم توفیق هر سازمان دهی دارند (۷). در این راستا مدیران اماکن ورزشی و مدیران رویدادهای ورزشی ضروری است ابتدا با مطالعه دقیق افکار و روند حملات تروریستی در رویدادهای مختلف، علم و دانش خود را تا حد کافی افزایش دهند. در اقدام بعدی ضروری است مدیران نسبت به داشتن برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت و مدل اجرایی آن‌ها اهتمام لازم را داشته و بودجه کافی برای آموزش منابع انسانی را در بودجه سالانه خود پیش بینی کنند. همچنین تهیه و تدوین شرح شغل و تقسیم کار منطقی می‌تواند به طور چشمگیری برای رویارویی و آمادگی همه افراد ذینفع برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی را افزایش دهد. از سویی دیگر در بخش مدیریتی در صورت وقوع حملات تروریستی یک بحران جدی در مکان ورزشی و محل برگزاری رویداد ورزشی به وجود خواهد آمد. از این رو دست یابی علمی به مدیریت بحران توسط مدیران اماکن ورزشی و همچنین مدیران رویدادهای ورزشی توصیه می‌شود.

یافته‌های پژوهش مؤید این است که پنج‌مین عامل موجود در مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی عامل هماهنگی است که نتایج پژوهش با یافته‌های کافی و همکاران (۲۰۱۱) و بکلوتی و همکاران (۲۰۱۳) همسو است (۱ و ۴). در هنگام برگزاری رویدادهای ورزشی به ویژه رویدادهای ورزشی بزرگ و مهم نهادهای مختلفی از جمله نیروهای اطلاعاتی، نیروهای امنیتی، نیروهای حراستی وزارت ورزش و جوانان و همچنین عوامل مدیریتی رویداد ورزشی حضور داشته و وظایف مختلفی بر عهده دارند. حضور نیروهای مختلف با وظایف گوناگون در یک رویداد ورزشی مستلزم هماهنگی قبلی و دقیق است که هر کدام از مدیران بخش‌های مختلف و منابع انسانی قبل از وقوع حملات تروریستی احتمالی وظایف خود را به درستی انجام دهند. در این راستا جلسه شورای تأمین برای هماهنگی کامل بین مدیران دستگاه‌های مختلف، تشکیل اتاق فکر برای ارائه ایده های جدید، تشکیل جلسات هماهنگی مستمر در بین مدیران و منابع انسانی موجود در اماکن ورزشی و رویدادهای ورزشی از مهم ترین موارد برای آمادگی هر چه بیشتر مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی است.

نتایج پژوهش نشان داد ششمین عامل موجود در مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی عامل فناوری است که نتایج پژوهش با یافته‌های جیلیانوتی (۲۰۱۲) و میلر و همکاران (۲۰۰۸) همخوانی دارد (۵ و ۸). توسعه قابل توجه فناوری در قرن بیست و یکم مدیریت بسیاری از عرصه ها از جمله مدیریت رویدادهای ورزشی

نمایند. از سویی دیگر تشکیل کمربندهای امنیتی با شعاع های مختلف در اماکنی که رویدادهای ورزشی در آن برگزار می‌شود، می‌تواند از دست یابی گروه‌های تروریستی به محل رویدادهای ورزشی به طور چشمگیری بکاهد. همچنین به منظور آمادگی بیشتر نیروهای امنیتی برای تأمین امنیت رویدادهای ورزشی، توصیه می‌شود، قبل از برگزاری هر گونه رویداد ورزشی کوچک، متوسط و بزرگ در کشور، هماهنگی لازم با نیروهای امنیتی جهت رصد اطلاعاتی و اعزام نیروهای امنیتی برای ایجاد لایه های امنیتی در اطراف اماکن ورزشی برگزاری رویدادهای ورزشی به عمل آید.

یافته‌های پژوهش نشان داد سومین عامل موجود در مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی عامل آمادگی بود که نتایج پژوهش با یافته‌های سادات حسینی (۱۳۸۹) و ابراهیم و همکاران (۲۰۱۵) همسو بود (۶ و ۱۲). بررسی سوابق حملات تروریستی در کشور و حتی در سایر کشورها مؤید این است که محل و زمان حملات تروریستی قابل پیش بینی نیست. در این راستا در واقصی نقاط کشور رویدادهای ورزشی کوچک، متوسط و بزرگ در رشته های مختلف برگزار می‌شود. بنابراین گستردگی رویدادهای ورزشی در اماکن مختلف می‌تواند مورد توجه حملات گروه‌های تروریستی قرار گیرد. در این راستا ضروری است مدیران اماکن ورزشی و مدیران و مسئولین برگزاری رویدادهای ورزشی آمادگی کامل برای رویارویی با حملات تروریستی را داشته باشد. از این رو توصیه می‌شود همه اماکن برگزاری رویدادهای ورزشی برای آمادگی بیشتر شماره تلفن مراکز امنیتی و اطلاعاتی را تهیه و در محلی که امکان رویت آن برای همگان وجود داشته باشد، نصب کنند تا در صورت وقوع هر گونه حمله تروریستی یا هر گونه رفت و آمدهای مشکوک گزارش شود تا اقدامات امنیتی در کوتاه ترین زمان ممکن انجام شود. این اقدام می‌تواند از افزایش تالافات انسانی و مادی به طور چشمگیری بکاهد. همچنین انجام مانورهای آمادگی برای مقابله با حملات تروریستی، داشتن برنامه های مختلف تا حدی آمادگی مدیران و منابع انسانی را برای رویارویی با حملات تروریستی افزایش می‌دهد.

نتایج پژوهش بیانگر این است که چهارمین عامل موجود در مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی عامل مدیریتی است که نتایج پژوهش با یافته‌های سایرین راویندن (۲۰۱۱)، کافی و همکاران (۲۰۱۱) و بکلوتی و همکاران (۲۰۱۳) همخوانی دارد (۱، ۳ و ۴). یکی از بخش های مهم منابع انسانی در هر سازمانی مدیران آن سازمان هستند. مدیران با داشتن وظایف مهم از جمله وظایف برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، هدایت و رهبری و هماهنگی نقش

نتایج پژوهش مبین این است که آخرین عامل عامل موجود در مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی عامل حقوق شهروندی است که نتایج پژوهش با یافته‌های جیلیانوتی (۲۰۱۲)، بکلوتی و همکاران (۲۰۱۳) و میلر و همکاران (۲۰۰۸) همخوانی دارد (۱، ۵ و ۸). آمادگی مدیران با اتخاذ تمهیدات مناسب برای مقابله با حملات احتمالی تروریستی شرط لازم است. در صورت آماده نبودن برای رویارویی با چنین حملاتی به‌طور حتم احتمال وجود آسیب‌ها و تلفات جانی و مالی قابل پیش‌بینی است. اما راهکارهای ارائه شده در پژوهش حاضر به این مفهوم نیست که مدیران برای جلوگیری از حملات تروریستی مجاز به هر گونه اقدام هستند. قطعاً اقدامات مورد نیاز برای مقابله با حملات تروریستی مستلزم حفظ حقوق شهروندی همه تماشاگران و افراد مراجعه کننده به اماکن ورزشی و رویدادهای ورزشی است. در این راستا توصیه می‌شود قبل از انجام هر برنامه‌ای برای مقابله با حملات تروریستی در اماکن ورزشی ابتدا آئین‌نامه‌های مرتبط با حقوق تماشاگران و افراد مراجعه کننده تدوین و به همه افراد مرتبط با رویدادهای ورزشی و اماکن ورزشی از جمله نیروهای اطلاعاتی، امنیتی و ورزشی ابلاغ شود تا در انجام وظایف خود به حقوق افراد احترام لازم گذاشته شود.

یافته‌های پژوهش نشان داد مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی از برآزش مطلوب برخوردار است که نتایج پژوهش با بخشی از یافته‌های جیلیانوتی (۲۰۱۲)، بکلوتی و همکاران (۲۰۱۳)، میلر و همکاران (۲۰۰۸)، رضانی و همکاران (۱۳۹۲)، ابراهیم و همکاران (۲۰۱۵) کافی و همکاران (۲۰۱۱) همسو است (۱، ۲، ۵، ۶، ۸ و ۹). در هزاره سوم برای رفع هر مشکل و همچنین برای توفیق هر سازمانی ضروری است از مدل و الگوی خاص برای مشکل و سازمان مربوطه استفاده شود. در پژوهش حاضر مشخص شد، برای ایجاد امنیت در زمان برگزاری رویدادهای ورزشی ایران برای مقابله با حملات تروریستی هشت عامل به ترتیب اولویت اطلاعاتی، امنیتی، آمادگی، هماهنگی، فناوری، مدیریتی، آموزشی و حقوق شهروندی نقش داشتند. از این رو با توجه به این که مدل به دست آمده همه رویدادهای ورزشی کشور را مد نظر قرار داده است، توصیه می‌شود، مدیران همه رویدادهای ورزشی برای مقابله با حملات تروریستی، مدل به دست آمده را به دقت مطالعه و مدنظر قرار دهند و پیشگیری و آمادگی هر چه بیشتر توجه کافی به مدل مزبور را داشته باشند تا با این اقدام احتمال انجام حملات تروریستی در هنگام برگزاری رویدادهای ورزشی در کشور را به حداقل کاهش دهند و آمادگی

و اماکن ورزشی را تحت تاثیر قرار داده است. فناوری در حوزه ورزش و رویدادهای ورزشی به اندازه‌ای پیشرفت کرده است که فروش بلیط رویدادهای ورزشی با شناسایی هویت تماشاگران، شناسایی افراد از طریق شبکه چشم و سایر علائم ظاهری انجام می‌شود. وجود چنین فناوری در اماکن ورزشی این اطمینان را به مدیران اماکن ورزشی و مدیران رویدادهای ورزشی می‌دهد که افراد کاملاً شناخته شده وارد اماکن ورزشی شده و به راحتی هویت آن‌ها قابل مطالعه، شناسایی و کنترل خواهد بود. از این رو توصیه می‌شود مدیران ورزشی، مدیران اماکن ورزشی و مدیران اطلاعاتی و امنیتی در صورت نبود چنین فناوری در کشور نسبت به واریات آن‌ها تصمیم لازم را اتخاذ نمایند. از سویی دیگر قنسب دوربین‌های مدار بسته در نقاط مختلف اماکن ورزشی و در صد مداوم رفتار تماشاگران از بروز هر گونه رفتارهای تروریستی به‌طور چشمگیری خواهد کاست. همچنین استقرار دستگاه‌های شنود در اماکن ورزشی و در اطراف اماکن ورزشی برگزار رویدادهای ورزشی کمک شایانی به شناسایی عملکرد گروه‌های تروریستی خواهد کرد. کنترل تماشاگران و ورود آن‌ها از دستگاه‌های الکترونیکی حساس به موارد منفجره یکی دیگر از راه‌های مطمئن برای شناسایی افراد تروریست برای ورود به اماکن ورزشی است.

نتایج پژوهش بیانگر این است که هفتمین عامل موجود در مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی عامل آموزشی است که نتایج پژوهش با یافته‌های و رضانی و همکاران (۱۳۹۲) و ابراهیم و همکاران (۲۰۱۵) همخوانی دارد (۶ و ۹). یکی از ویژگی‌های سازمان‌های بالیده در قرن بیست و یکم یادگیری و رشد در سازمان‌ها است. به‌طور طبیعی رشد در هر سازمانی زمانی اتفاق می‌افتد که در آن سازمان یادگیری وجود داشته باشد. در این راستا یادگیری سازمانی از دو طریق تجربه و آموزش می‌تواند پدیدار شود. از این رو مدیران مرتبط با رویدادهای ورزشی و اماکن ورزشی علاوه بر این که نسبت به وظایف مدیریتی خود باید تحت آموزشی قرار گیرند، ضروری است در حضور مقابله و آمادگی با حملات تروریستی نیز آموزش‌های لازم را ببینند. در این رابطه پیش‌بینی دوره‌های آموزشی در خصوص شناسایی اهداف و انگیزه‌های تروریست‌ها، برگزاری دوره‌های آموزشی برای نیروهای امنیتی جهت مقابله با تروریست‌ها، تهیه و توزیع بروشورها و کاتالوگ‌های مختلف در بین تماشاگران برای آمادگی بیشتر آن‌ها جهت رویارویی با تروریست‌ها و اقدامات لازم پس از حملات احتمالی گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی توصیه می‌شود.

کامل برای رویارویی با حملات احتمالی را داشته باشند.

منابع

1. Baklouti, M., Namsi, Z., Security Models in Mega Sport Events between Safety and Human Rights (Case of Vancouver 2010), U.S. Sports Academy, 2013, PP: 1-20 .
2. Coaffee, J., Fussey, P., Resilient planning for sporting mega-events: designing and managing safe and secure urban places for London 2012 and beyond, Brazilian Journal of Urban Management, 2011, 3(2): 165-177.
3. Cyril Ravindran, P., Implications and impacts of terrorism on sporting events: Is the hospitality industry prepared and equipped to host mega events?, thesis submitted to: Auckland University of Technology in partial fulfilment of the requirements for the degree of Masters in International Hospitality Management, 2011, p. 1.
4. Fussey, P., Coaffee, J., Armstrong, G., and Hobbs, D., Securing and Sustaining the Olympic City: Reconfiguring London for 2012 and Beyond (Aldershot: Ashgate, 2011, 40.
5. Giulianotti, R. and Klausner, F., Sport mega-events and terrorism: a critical analysis. International Review for the Sociology of Sport, 2012, 47 (3), pp. 307-323.
6. Ibrahim, T. O., Ojo, A. V., Ibrahim, M. O., & Ibrahim, T., Factors determining sport venue security at the kwara state stadium complex Ilorin, kwara state. Ilorin Journal of Education, 2015, (34), 65-74.
7. Keshavarz, L., Farahani, A., "Sport Organizations Management", Hatmi, 1st ed, 106, PP: 142-146.
8. Miller, J., Veltri, F., & Gillentine, A., "Spectator perception of security at the Super Bowl after 9/11: Implications for sport facility managers". Smart Journal, 2008, 4(2), 16-25.
9. Ramezani, A.R., Nazareyan Madoni, A., "The Relationship between Safety and Efficacy Situation of Sport Places, Spaces and Equipment with Amount of Sport Injuries of Users (Students): Sport management Studies, 2013, 21: 173-194 .
10. Ramón, S., "Terrorism and Security at the Olympics: Empirical Trends and Evolving Research Agendas", The International Journal of the History of Sport, 2016, 33:4, 451-468,
11. Rezaei, M.R., "Designing a Safety Model for Iran's Football Premier League", Doctoral Thesis, University of Tehran, 2017, P. 1.
12. Sadat Hosseini, M., "Understanding football spectators from security management at Azadi Stadium: M.A. thesis, Human sciences faculty, Payamen Noor University Of Tehan, P. 1.
13. Spaaij, R., Terrorism and Security at the Olympics: Empirical Trends and Evolving Research Agendas, The International Journal of the History of Sport, 2016, 33(4): 451-468
14. Walter Laqueur, A History of Terrorism (New Brunswick, NJ: Transaction, David C. Rapoport, 'The Fourth Wave: September 11 in the History of Terrorism', Current History 100, 2001 no. 650, pp: 419-24 .